

Agresivní jednání

Násilnost, útočnost, výbojnost a hostilita projevující se specifickým chováním a aktivním bojem. Ch. Darwin chápe agresi jako nástroj k obraně a obstarání potravy. A. Adler a S. Freud ji považují za instinkt a základní zdroj energie. V sociálních vědách je popisována jako úmysl škodit a záleží na tom, jak je agresor vnímán okolím, aby byl označen za agresivního. Agresivní chování hodnotíme v určitém časovém a situačním kontextu.

Frustrační teorie: pokud je při sledování zájmu, potřeby do cesty položená překážka, dochází ke stupňování napětí a ke snaze po vyrovnání. K vyrovnání lze přistupovat aktivně: boj s překážkou (agrese), nebo pasivně: rezignace (smíření, zapomenutí, katathymní zkreslení, odtržení od reality, vyhýbání, regrese, obranné mechanismy). Určitá forma agresivního chování je proto považována za důležitý adaptační mechanismus. Míru schopnosti vyrovnat se s překážkou v sledování cíle nazýváme **frustrační tolerance**. Jedná se o osobnostní charakteristiku, která může být v rámci duševní poruchy do různé míry postižená.

K agresi má vztah hypothalamus laterální při potravních reakcích (útok na kořist) a ventrální propojený s podkorovými oblastmi limbického systému (amygdala, hippocampus) při emočním typu agrese. Z neurotransmiterů je k aktivaci agresivních reakcí zapotřebí **dopamin a noradrenalin** a k jejich tlumení serotonin.

Agrese: jednorázové vybití, uvolnění napětí.

Agresivita: povahový sklon, způsob navyklého chování, tendence k agresivním reakcím.

Stupně agrese:

1. potlačená agrese
2. verbální (slovní) agrese
3. brachiální agrese vůči věcem
4. brachiální agrese vůči lidem a zvířatům

Aktivní (zřejmá) agrese : verbální a brachiální

Zastřená agrese: výhrušná gesta, ironie, sarkazmus, tendence ponižovat, terorizovat

Potlačovaná agrese: svírání pěstí, hryzáni rtů, rukou, zadržování v řeči a pod

Pasivní agrese: pasivní rezistence vůči požadavkům okolí plynoucí z vlastní neschopnosti konfrontace a vnitřní frustrace. Je osobnostní strategií.

Příčiny agrese:

- vystupňovaný **emoční neklid** (afekt vzteku, hněvu, strachu, úzkosti, zlosti, frustrace)
- **patologická** agrese (pod vlivem halucinací, bludů, jiných psychických poruch)
- **bilanční** agrese (v sebeobraně, vražda svědka, při loupeži, útěku)
- **predátorní** (instrumentální) agrese (plánované chování za účelem vlastního obohacení, agrese je prostředkem k dosažení jiného cíle)
- **impulzivní** agrese (zejména pod vlivem psychoaktivních látek, schází plán, nebo zisk z agresivního chování)
- **sadismus** (parafilní vzrušení vyvolané utrpením druhých)

From:

<https://imagined.site/uni/ppa/> - **Psychiatrie pro adiktology**

Permanent link:

<https://imagined.site/uni/ppa/doku.php?id=agrese&rev=1730273503>

Last update: **2024/10/30 07:31**

